

I

EEN OCHTEND BIJ PIKZWARTE DAGERAAD

Ik weet niet meer wat er gebeurd is, maar ik weet dat het gebeurd is.

De waarheidsgetrouwheid van mijn verhaal wordt uitsluitend bepaald door het feit dat ik me niets kan herinneren. Het bestond omdat ik het me niet meer herinner.

Mijn leven is opgebouwd uit verdiepingen. Mijn kinderjaren in Neuilly vormen de sokkel. Nette gebouwen, stenen gevelbekleding, modelbalkonnetjes. Dubbele rij kastanjes. Gladde herinnering, structurele gaten. De kinderjaren. De verkrachting. Het geweld. De angst. De onderwerping. De luxe. De kunst. De mystiek. De waanzin. De stilte. Het schuldgevoel. De haat. De schaamte. De overtochten naar Calvi, 's nachts, met een zeilboot, tijdens de grote zomerstormen. De duisternis van de werkelijkheid. Een verhakke realiteit. In reeksen. Verankerd in voorgevoelens. Vermoedend dat zij eraan dacht zichzelf om te brengen en beseffend dat hij aan een psychose leed. Of beseffend dat zij aan een psychose leed en vermoedend dat hij ons om wilde brengen. Leven in afwachting van. Overgeleverd aan hun genade. Voorwaardelijk vrij.

Moet ik met de moordscène beginnen?

Diep vanbinnen zit de incest, denk ik. Ik hou nogal van dat begin: diep vanbinnen...

Diep vanbinnen, de incest.
Diep, vanbinnen, vanouds.
Nog een ander, eveneens onontbeerlijk woord: vals.
Orde, decorum, schijn en valse schijn.
Of het feit een realiteit te claimen terwijl je het omgekeerde bewerkstelligt.

Een hele kunst.

Hetzelfde geldt voor de zelfmoord van mijn moeder.

Is het de uitkomst, het eindpunt? Is het haar vernietiging? Of integendeel de startlijn, het schot dat de aanvang van de wedloop aangeeft, het begin van de betekenis?

Er is een tijd om lief te hebben en een tijd om de liefde te vertellen.

Haar ziekte? Melancholie. Een onbegrijpelijke voortgang naar niets. Een aanwezigheid die oprukt en op haar schreden terugkeert, met de handen om de wangen geklemd, met een starre blik. Slaapwandelen, macaber. Een vluchtig opgemerkte gedaante, die de gangen in stukken snijdt. Mijn dolende moeder.

In de donkerste verbijstering van mijn kamer, op een nacht die aan haar nacht voorafging, had ik haar aanwezigheid voorvoeld, daarna had ik haar bij mijn voeteneind zien staan in een lange nachtjapon, met verwilderde haren, een groot vleesmes in de hand.

Onze blikken hadden elkaar heel even gekruist, haar harde blik en mijn goedgegelovige blik, oog in oog. Ze zweefde. Ze had me de rug toegedraaid, was naar buiten gegaan. Dus had ze aanvankelijk het idee gehad om me te vermoorden, als je datgene wat door haar heen ging een 'idee' kunt noemen. Of was ze van plan zichzelf om te brengen? Wilde ze me nog een laatste keer zien slapen? Wilde ze me vaarwel zeggen? Of met zich meenemen? Of was het misschien een droom?

Wat me rest is het raadsel. De zelfmoord van mijn moeder veroordeelt me tot een regime van wellicht waargebeurde feiten.

Gek. Ben ik gek? Was zij gek? Het woord keert voortdurend terug in wat de anderen niet zeggen. Niet benoemen om niet te overleven. Niet benoemen om te verwoesten.

De duisternis is doordringbaar. Moeder heeft wis en waarachtig gemoord.

Wat kun je daarna nog zeggen?

Haar verhänging vroeg in de vroege ochtend.

Haar zomaar achtergelaten lichaam, haar moederlichaam waar we naast konden gaan liggen en huilen zonder dat het enig antwoord gaf, zonder dat iets of iemand ons te hulp kwam, zonder dat wie dan ook eraan dacht. Het absolute anders-zijn.

Zo was haar aanwezigheid geweest en zo begon haar afwezigheid. De logische voortzetting van een onverschillig, onmenselijk, kil, gemaakt en contactloos moederschap.

Ik, vestaalse en orakel, zou levenslang de afdruk van haar koord op mijn hals behouden.

Ik ben levend noch overlevend, ik ben een overblijfsel, als de dode huid van haar vervelling. Ik ben slechts een spoor. Ik weet niets, ik begrijp niets, ik heb niets geleerd. Ik zie nog steeds haar wazige, verwilderde blik, haar verontruste, versluisde ogen.

Gek?